

Back Bernát szerint a hatóság közbelépésével meg kellene szerezni a légszuszgyár könyveit. Ezeknek az adatoknak az alapján előbbre jutnának a tárgyalások, mint nélkülük.

Palócz László felvilágosítást kér *Rósa* Izsó dr.-tól, hogy milyen indok alapján ellenzi az ő indítványát.

Rósa Izsó dr. azt mondja, azért, mert a légszuszgyár könyveit és számadásait nem szerezhetik meg, csakis úgy, ha a szűkebb bizottság tagjai oda mennek és betekintenek a könyvekbe.

Palócz László: Tehát az lenne a szűkebb bizottság feladata, hogy ezeket az adatokat szerezze be.

Rósa Izsó dr.: Igen.

Palócz László: Akkor rendben van!

Pásztor József még mindig nem látja precízírozva a szűkebbkörű bizottság megbízatását.

Balogh Károly szerint általános megbízatása lesz nemcsak a szükséges adatok beszerzésére, de az is, hogy azokra a pontokra nézve, amelyek *Farkas Árpád* beadványában vannak, tegyen javaslatot.

Bokor Adolf: És a szerződésnek mindazon pontjaira, amelyek végre nem hajtatnak és nem ellenőriztettek, hogy a jövőben végrehajtsanak és ellenőriztessenek.

Dobay Gyula dr.: Akkor majd nem fogunk velünk lóháton beszélni.

Balogh Károly megemlíti, hogy a múltban is vita támadt a szerződés négy pontjának betartása körül. Egy ízben 130,000 korona bírságot ítéltek meg a városnak, a Kuria azonban visszaitélte a társaságnak. Most is három vitás pont fölött fog dönteni a Kuria. Megjegyzi még *Balogh*, hogy mindazokat az intézkedéseket, amikre *Pásztor* a légszuszgyárral kapcsolatos indítványában felhívta a közgyűlés figyelmét, végrehajtották már és fel kérték a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy ahol hanyagságot tapasztalnak a társaság részéről, azonnal jelentenek.

Pásztor József hozzájárul az albizottság most megállapított formában való kiküldéséhez, de három pontból álló javaslatot fűz hozzá. Az első, hogy *kérjék fel a szűkebbkörű bizottságot, hogy az ügy sürgősségére és fontosságára való tekintettel lehetőleg rövid időn belül végezze el munkáját.*

Balogh Károly: Szeptember előtt nem lehet!

Pásztor ehhez is hozzájárul. A másik indítványa az, hogy a bizottság a *Farkas Árpád* beadványában felhozott pontokra vonatkozólag szerezze be és mellékelje előterjesztéséhez a *tiszti főügyész jogi véleményét és az ítéleteket.* Harmadszor: a szűkebb bizottság anyagát mellékleteivel együtt a plénum tagjai az ülés összehívása előtt legalább egy-két héttel kapják kézhez, hogy mindenki behatóan áttanulmányozhassa.

A bizottság ilyen megtoldással fogadta el az előadó és *Rósa* dr. előterjesztését.

Ezután a szűkebbkörű bizottságot alakították meg. Tagjai lettek: *Balogh* Károly, pénzügyi tanácsos, *Tóth* Mihály főmérnök, *Turóczy* Mihály dr. tiszti főügyész, *Csonka* Ferenc városi vegyész, továbbá *Back* Bernát, *Bokor* Adolf, *Dobay* Gyula dr., *Palócz* László és *Pásztor* József törvényhatósági bizottsági tagok.

Végül: bejelentette az előadó-tanácsos, hogy *Szmollény* Nándor bizottsági tag táviratot intézett hozzá *Szliács* fürdőről, hogy az ülést halasszák el addig, amíg hazajön.

HIREK

0000

A higienikus Szeged

(Saját tudósítónktól.) Azzal a céizzal fordítottuk és közöltük le a közelmúlt napokban a német Illustriertes Sonntagsblatt Páris higienikus szempontból című cikkét, hogy figyelmébe ajánljuk a városi hatóságnak s mindazoknak, akiknek hivatásuk Szeged közegészségügyével foglalkozni. Hogy mennyire higienikus Szeged s hogy mi mindent kellene itt létesíteni, hogy egészséges legyen, arról szólaltattunk ma meg arra illetékes embereket. Nyilatkozataikat a következőkben adjuk:

BOROS JÓZSEF DR.

a kórház igazgató főorvosa:

Nagy a baja a városnak, hogy még mindig halogatják a végleges csatornázást. A csatornázás befejezésével a kövezésre kerül a sor s így a nivó végleges fölemelésével megszűnnének a zsúolt, egészségtelen pincelakások. Mondhatom, hogy e város rendkívül szépen rendezett s nagy terei és széles utcái világvárosiasak. De ha egy régi háznyegedet lebontanak vagy ha az utcaburkolatot felszakítják, bizony egész bacillus telepek szabadulnak fel s ez gyakran fertőző ragályos betegséget idéz elő egész városnegyedekben. A meglevő betegségeknek megszüntetése volna első sorban a legfontosabb, de a régi hiányos kórházzal az új kórház felállításáig nem sokat érünk. A végleges rendezéssel s a város továbbfejlesztésével megszűnnek azok a házak, amelyeknek talaja át meg át van itatva attól a víztől, amely az utca-burkolat pórusain keresztül leszivárog, s a rothadó anyagot magával viszi.

FARAGÓ ÖDÖN DR.

tiszti főorvos:

Szeged város higienikus voltára vonatkozólag egy hivatalos személynek, mint nekem, röviden nem igen lehet választ adni. Most is itt fekszik előttem egy, e dolgokkal foglalkozó nagyobb tanulmány, amelyet át kell revidálnom, s amelyet annak idején rendelkezésére fogok bocsátani a *Délmagyar országnak*. A város egészségügyére nagy hatással vannak a tervbe vett kövezés és nivóemelések, amelynek befejezésével lassanként megszűnnek a dohos lakások szuterén helyiségekben. Szeged város közegészségügye, — mondhatom — ma már az egész országban legjobban áll s ha mindazok az új egészségügyi intézmények megvalósulnak, amelyek tervbe vannak véve, mindinkább közeledünk ahhoz, hogy a város egészségi állapotai a közel jövőben a legjobbak legyenek.

HOLLÓS JÓZSEF DR.

kórházi főorvos:

Szegednek legnagyobb csapása, amely azonban az egész magyar állapot jellegzetes tulajdonsága a tuberkulózis, nagyfokú elterjedése. Bár a tuberkulózis nagyfokú és szélesmértű elterjedésének egyik gyökeres megakadályozója megvan nálunk: a széles utcák és főleg a külvárosok egymástól távol eső házai és általában a város nagy terjedelme. Ezek e baj kiirtását elősegítik. Az országos viszonyok azonban olyanok, amelyek egy rendszeres és céltudatos tüdővész ellenes akciónak állandóan utját állják. Hisz a városok jelentékeny része pincelakás, nedves falakkal, dohos levegővel, amely úgy a gümőkórnak, mint egy csomó más betegségnek valóssággal a melegágya. Tereink nagy számmal vannak, játszóhelyünk azonban csak egy-kettő s különösen a külvárosok gyer-

meikről egyáltalán nem történik gondoskodás, pedig ma már minden modern nagy város legfőbb diszt a terek parkjai és játszó helyei képezik. A fásítás is rendkívül kicsinyes, sőt évtizedes fasorok barbár kiirtása is megtörténik. Ami Szeged ivó vizét illeti: elsőrangú, hisz az ártézi víz általában csiramentes s az ártézi víz bevezetése óta, az azelőtti tifuszi járvány veszedelme teljesen megszűnt. A fölállítandó új köz- és járvány-kórházzal Szeged közegészségének egészen új korszaka fog kezdődni, főképen ha a város arra is reáshánja magát, hogy egészséges munkáslakásokról is gondoskodik.

— Rémhírek egy magyar hírlapíró meggyilkolásáról. A sok belgrádi rémhír

kapesán ma délután a magyar fővárosban azt újságolták, hogy *Simon* Vilmos hírlapíró, a *Pesti Hírlap* munkatársát Belgrádban meggyilkolták. A hír eljutott a felhivatalos Magyar Távirati Irodához is. Munkatársunk telefonon beszélt az osztrák-magyar konzulátussal, ahol a rémhírekről ezt mondták:

— *Simon* Vilmos urat ismerjük, a hírről mi is hallottunk, de megállapítást nyert, hogy nevezett hírlapíró urnak nem történt semmi baja. Ha valami történt volna, a rendőrség tudná és intézkedett volna.

Érdeklődtünk a *Pesti Hírlap* szerkesztőségében is, ahol hírt ugyancsak megeáfolták. Itt említjük meg, hogy *Blázsits* György szegedi hírlapíró egy héttel ezelőtt elment Belgrádba és azóta abszolute semmi hír se jött felőle. Hozzá tartozói aggódnak s a holnapi napon a testvére indul Belgrádba, hogy hírt halljon felőle. Attól tartanak ugyanis, hogy mint kémet letartóztatták és jó időbe kerül, amíg teljesen igazolja magát és szabadon bocsátják.

— **Meghívó.** A siketnémák államilag segélyezett szegedi intézetének felügyelő-bizottsága július 15-én, szerdán délelőtt 11 órakor a szegedi városháza bizottsági termében gyűlést tart, amelyre teljes tisztelettel meghívom. Szeged, 1914. július hó 9-én. *Cicatricis* Lajos dr. főispán, tb. elnök.

— **Sándor Pál balesete.** *Budapestről* jelentik: Sajnálatos baleset érte vasárnap este *Sándor* Pál országgyűlési képviselőt, a Közuti Vaspálya Társaság vezérigazgatóját. Az a különös dolog történt vele, hogy a legfőbb direkciója alatt működő társaság egyik villamos kocsija üttötte el és sebesítette meg. *Sándor* Pál fogatán ment haza a hüvösvölgyi Völgy-utcában levő villájába, a mely előtt a közuti villamos sinpárja húzódik el. Háromnegyed tíz volt, amikor fogata megállt a villa előtt. A képviselő kinyitotta a kocsija külső ajtaját és a sinpárra lépett. Ép akkor robogott arra a közuti villamos egy kettős hüvösvölgyi kocsija. Az első motoros kocsik már elszárguldt, de a pótkocsi elkapta a vezérigazgatót, oldalba vágta és kilődítette a pályáról. (Még szerencse, hogy nem került a kerekek alá. A baleset után rögtön megállt a villamos s a villából is elősietett a cselédség és a vezérigazgató családja. *Sándor* Pál nem vesztette el eszméletét, bár nagy fájdalmat érzett. A maga lábán ment a lakására, ahol ágyba fektették a több helyen vérző direktort. Telefonon értesítették a balesetről a Fásor-szanatóriumot, ahonnan *Herczel* báró professzor azonnal a völgy-utcai villába sietett. Alaposan megvizsgálta *Sándor* Pált s konstataulta, hogy testének több helyén fájdalmas horzsolásokat szenvedett. Az ütés a bordáján érte a ve-

FÜRDŐKÁLYHA és KÁD
kitűnő karban
ELADÓ Kárász-utca
9. sz. alatt.